

2023 szeptemberi mérnök évfordulók, emléknapok + **programok**

1. – 100 éve született Szabadváry Ferenc mérnök

Kőszegen, 1923. szeptember 1-én született Szabadváry Ferenc (1923-2006) vegyészmérnök, tudománytörténész, múzeumigazgató, akadémikus, egyetemi tanár. Diplomájának megszerzése után átvette a családi vegyigyár vezetését, és azt egészen az üzem államosításáig folytatta. Ez után a BME-en lett tanársegéd Erdey László (1910-1970) professzor mellett, majd egyetemi tanár. Kémiai oktató-kutató munkája mellett elkezdett a tudománytörténettel, elsősorban a kémia történetével foglalkozni. 1983-tól húsz éven keresztül az Országos Műszaki Múzeum vezetője volt, tevékenysége alatt a gyűjtemény jelentősen gyarapodott. Elsősorban a kémia történetével foglalkozó írásai voltak jelentősek, de írt szakmai tanulmányokat más tudományágak történetéről is. A kémia szinte minden ágazatában folytatott kutatásokat.

I. – Megyenap Tolna vármegyében

1699. szeptember 1-én I. Lipót császár pecséthasználati jogot adományozott Tolna vármegyének, mely pecsét rajzolata idővel a vármegye címerévé vált. E jeles eseményről a Tolna Vármegye Önkormányzata minden évben Megyenappal emlékezik meg. A vármegyei vezetők a kistérségek, a települések képviselőivel, az intézmények vezetőivel, a gazdasági-élet jeles személyiségeivel, és a meghívott vendégekkel szeptember 1-én Tamásiban idézik fel a múlt és a jelen eredményeit. Tolna Vármegye Közgyűlése a megye társadalmi, tudományos, kulturális, irodalmi-művészeti, közoktatási-közművelődési, sport- és gazdasági életében elért kimagasló érdemek és rangos életművek elismerésére kitüntető díjakat alapított, melyeket idén is átadnak az arra érdemes személyeknek. Bővebb infó: www.facebook.com/tolnamegyeionkormanyzat/?locale=hu_HU

I. – Pécs város napja

Az első magyarországi egyetem felállítását Vilmos pécsi püspök és királyi kancellár, valamint Nagy Lajos király kezdeményezte. Ezt követően V. Orbán római pápa 1367. szeptember 1-jén Rómában aláírta a pécsi jogtudományi egyetem alapító-oklevelét, mely az universitas szerkezetét és működési rendjét szabályozta. E nevezetes esemény emlékére 1994-ben szeptember elsejét Pécs város napjává nyilvánították. A jelenlegi Pécsi Tudományegyetem az egykori pozsonyi Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem jogutódja, amelyet a város Trianont követő elcsatolása után telepítették át Pécsre, és 1923-ban nyitottak meg. Mára a Pécsi Tudományegyetem az ország egyik legnevesebb intézménye, ahol tíz karon zajlik magas színvonalú, a felsőoktatás teljes spektrumát átfogó képzés. Bővebb infó: <https://pte.hu/hu>

1. – 130 éves az Elektronika tantárgy hazai oktatása

A magyar Vallás és Közoktatási Minisztérium 1891-ben engedélyezte, hogy a budapesti Műegyetemen az Elektronika tanszéket megszervezzék. 1893. június 11-én kinevezték Ziperowsky Károly (1853-1942) gépészmérnök, fizikus, és sikeres feltalálót az egyetemen alakított Elektrotechnika tanszék tanszékvezető egyetemi tanárának. A párhuzamos kapcsolású, tetszőleges áttételű váltakozó-áramú induktorokon alapuló áramelosztó rendszer hazai apostola, aki közben a Magyar Tudományos Akadémia levelezőtagja lett, az 1893/94-es tanévben 1893. szeptember 1-én megkezdte a tényleges oktatómunkát. Ziperowsky megvált a Ganz gyártól, és a továbbiakban tevékenységét az oktatásban és a tudományos közéletben folytatta.

2. – 140 éve született Rudnóy Ferenc mérnök

Nagykárolyban, 1883 szeptember 2-án született Rudnóy Ferenc (1883-1941) építészmérnök, miniszteri tanácsos. Felsőfokú tanulmányait a budapesti Műegyetem építészmérnöki karán végezte el. 1904-ben az Állami Földmérés szolgálatába állt. 1914-1918 között részt vett az I. világháborúban. 1921-1929 között az országos felsőrendű szintezés vezetője volt. 1929-től haláláig az egri földmérési felügyelőség vezetője volt. Az erdélyi háromszöghálózat fejlesztésén is dolgozott. Az első világháború után az országos felsőrendű szintezés előkészítésére és megszervezésére kapott megbízást. Az önálló magyar országos felsőrendű szintezés megszervezésével kimagasló érdemeket szerzett.

3. – 140 éve született Rezsny Kálmán mérnök

Budapesten, 1883. szeptember 3-án született Rezsny Kálmán (1883-1944) gépészmérnök. 1912-21 között a Magyar Államvasutak (MÁV), 1923-tól 1932-ig – a MÁV-ba való beolvasztásáig – a DSA (Duna – Száva – Adria) vasút mérnöke. 1932-től az Istvántelki Főműhelyben a megmunkálási osztályt vezette és új technológiák bevezetését szorgalmazta. Rezsny Kálmán egyike volt kora termékeny vasútgépészeti feltalálóinak. Billenőrostélya (1918) külföldön is elterjedt. Dugattyúrúd-tömítéséről országos szabvány készült. Tökéletesített sebességmérői (Hausshälter-Rezsny, Gamma-Hausshälter-Rezsny, Deuta-Rezsny) általánosan elterjedtek. 1944-ben bombatámadás áldozata lett.

3. – 210 éve született Eötvös József akadémikus

Budán, 1813. szeptember 3-án – báró vásárosnaményi Eötvös Ignác (1786-1851) bölcséleti doktor, királyi főpohárnok, főispán és valóságos belső titkos tanácsos fiaként – született Eötvös József (1813-1871) jogász, író és akadémikus, a Batthyány-kormány, majd az Andrássy-kormány vallás- és közoktatásügyi minisztere, a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy Társaság elnöke. Eötvös József akadémikus volt Eötvös Loránd (1848-1919) fizikus professzor, feltaláló, akadémikus és kultuszminiszter édesapja is.

6. – Európai Mérnöknap

A Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozat részeként Európai Mérnöknapot rendez szeptember 6-án a Veszprém Vármegyei Mérnöki Kamara az Acticity rendezvény-központban. A szakmai program az MMK támogatásával valósul meg, ingyenes látogatható, de regisztrációhoz kötött: info@vmmernokikamara.hu A mérnöknapon a résztvevők az elhangzott előadásokból és a kapcsolódó kiállításon megismerhetik a VEB2023 létesítményeit, rövid kirándulást tehetnek a veszprémi épületek helyszínein, illetve személyesen találkozhatnak az alkotókkal. Bővebb infó: vmmernokikamara.hu

8. – 150 éve született Varga Oszkár vegyész

Temesváron, 1873. szeptember 8-án született Varga Oszkár (1873-1947) vegyész. Budapesti, grazi és bécsi egyetemeken tanult, és 1899-ben lett bölcsészdoktor. 1898-ban a Chemiai Intézethez került, s utóbb ennek főigazgatója lett. Állatorvosi Főiskolán a növénytan, a Műegyetemen a mikrobiológia meghívott előadója volt. Növényélettani, mikrobiológiai és élelmiszervizsgálatokkal foglalkozott és e tárgykörben több szakmai tanulmányt tett közzé, és fejlesztette a mikrotechnikát.

10. – 120 éve született Szádeczky-Kardoss Elemér geokémikus

Kolozsváron, 1903. szeptember 10-én született Szádeczky-Kardoss Elemér (1903-1984) geológus, a hazai geokémia megalapítója. A Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetemen az Eötvös Kollégium tagjaként 1928-ban természettudomány-szaktanári és 1925-ben bölcsészdoktori oklevelet szerzett. A soproni Bányászati és Erdészeti Főiskola, illetve a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem soproni Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kar Rendszeres Ásványtani és Kőzettani Tanszék tanársegédje 1927-től, adjunktusa 1934-ben lett, az ásvány- és földtan nyilvános rendkívüli tanára 1941-1948-ban volt. 1933–1941-ben a Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetem magántanára, 1947–1948-ban a Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kar dékánja. 1947-1950-ben a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Ásványtani és Kőzettani Tanszék nyilvános rendes tanára (1948-1950-ben a tanszék vezetője és az egyetem rektora.) Az ELTE Természettudományi Karán 1953-1956-ban az Élet- és Földtudományi Kar; 1950-1952-ben az Ásványtani-Kőzettani Intézet nyilvános rendkívüli tanára, 1952-től 1974-ig egyetemi tanár; 1950-től az Ásványtani-Kőzettani Intézet igazgatója, 1968-1974-ben a Kőzetan-Geokémiai Tanszék vezetője volt. 1956-tól 1974-ig az általa megszervezett, az MTA keretében működő Geokémiai Kutatólaboratórium igazgatója volt. Vezető szerepet vállalt a hazai földtani kutatások irányításában, az ország természeti erőforrásai kutatási irányainak kidolgozásában. A Magyar Tudományos Akadémia tagjává 1949-ben választották meg, 1964-1967-ben az MTA Elnöksége tagja volt. Kétszer kapott Kossuth-díjat.

11. – Energiapolitikai eszmecsere

Az Energiapolitika 2000 Társulat a hazai energiapolitika kérdéseinek megvitatására havi rendszerességgel Budapesten tartja az Energiapolitikai Hétfő Esték című előadás-sorozatát. Szeptember 11-én a 17-19 óra közötti előadás témaköre: a magyar energiapolitika alapvetései. Felkért előadó: Süli János villamosmérnök. Bővebb infó: enpol2000.hu

13. – 280 éve született Rausch Ferenc matematikus

Az ausztriai Prellenkirchenben, 1743. szeptember 13-án született Rausch Ferenc (1743-1816) matematikus. Tanulmányait Pozsonyban végezte, 1761-ben jezsuita, majd a bécsi Theresianum tanára lett. A rend feloszlata után világi pap, s 1777-től a budai (később pesti) egyetem bölcsészeti karán a gyakorlati mértan (v. alkalmazott felsőbb mennyiségtan) tanára, s mint ilyen az 1782-ben megszervezett Mérnöki Intézet (Institutum Geometrico- et Hydrotechnicum) legfontosabb tárgyainak előadója, 1792-ben rektor. 1800-tól 1803-ig a pozsonyi akadémia aligazgatója, később pozsonyi kanonok és a győri tankerület főigazgatója volt. Számos matematikai, földméréstani és más műszaki tankönyvet írt. Tudománytörténet szempontjából jelentős kéziratok a budapesti Egyetemi Könyvtárban vannak. Könyvei nem csak elméleti megfontolásokat tartalmaznak, a mérések gyakorlati végrehajtásához is útmutatást adnak.

14. – Neumann Tudományos Konferencia

Szeptember 14.-én Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia székházában a 120 éve született Neumann János (1903-1957) matematikus, informatikus, kémikus, vegyészmérnök, magfizikus, feltaláló és egyetemi oktatóra emlékezve rendezik a Neumann Tudományos Konferenciát. Bővebb infó: <https://n120.njszt.hu>

16. – 130 éve született Szent-Györgyi Albert biokémikus

Budapesten született Szent-Györgyi Albert (1893-1986) Nobel-díjas tudós. Hollandiai, németországi, angliai és amerikai egyetemeken dolgozott. 1928-ban Klebelsberg Kunó (1875-1932) kultuszminiszter hívta haza. Szegedi egyetemi katedráját 1930-ban foglalta el, és folytatta korábban már megkezdett kutatásait a biológiai oxidációs folyamatok mechanizmusával és az általa felfedezett C-vitaminnal kapcsolatban.

Nagyon jelentős volt annak a felfedezése, hogy a szegedi zöldpaprikában különlegesen nagy az aszkorbinsav koncentrációja. Ez lehetővé tette, hogy addig elképzelhetetlenül nagy mennyiségben állítsák elő, és mind biológiai, mind pedig kémiai szempontból világszerte sokrétű kísérleteket végezzenek vele.

16. – 150 éve született Gáti Béla mérnök

Ácson, 1873. szeptember 16-án született Gáti Béla gépészmérnök. 1903-1918 között Postakísérleti Állomás vezetője volt. Az elektrotechnika széles területén, főleg a gyengeáramú kutatásokban nemzetközileg elismert tekintély volt. Saját tervezésű barratter mérőműszere a technikai irodalomban általánosan ismert.

Úttörő jellegű munkát végzett a gyors táviratozási módszerek kidolgozásával, telefonfrekvenciájú áramokkal való táviratozással stb. Nevéhez fűződik az abc hangjainak első lefényképezése, a táviró-vezetékeken való telefonálás, a táviróvezetékek pupinírozára és Thomson-csészékkel való ellátása is.

Számos szakegyesület, többek közt az American Institute of Electrical Engineer tagja volt és az 1911-i liège-i Montefiore-díj kitüntettetje. Nagyszámú értekezése jelent meg bel- és külföldi szakfolyóiratokban.

19-20. – TÁVHŐ vándorgyűlés

Az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület (ETE) Hőszolgáltatási Szakosztálya szeptember 19-20. között Visegrádon rendezi a vándorgyűlését. Főbb témakörök: Dekarbonizáció és veszteség-minimalizálás; Megújuló, zöld áram, zöld hidrogén; Alkalmazkodási stratégiák a gyors változásokhoz; Kis rendszerek, helyi energiaforrások, energiaközösségek; Új, alacsony hőmérsékletű hőforrások és ellátó rendszerek; Épületek energetikai hatékonysága; Elektrifikáció, hőszivattyúk térnyerése; Energiatárolási megoldások.

Bővebb infó: <https://ete-net.hu/2023/05/11/36-tavho-vandorgyules/>

20. – 110 éve született Böröcz István mérnök

Kassán, 1913. szeptember 20-án született Böröcz István (1913-1978) gépészmérnök, épületgépész, egyetemi tanár. Oklevelét a budapesti műegyetemen szerezte. Először az újjáépülő vasútnál dolgozott, mint a Közlekedési Tervező Vállalat, majd a Vasúterv gépészeti osztályvezetője volt. 1952-től vasúti főmérnök, később a Vegyterv gépészeti osztályvezetője. 1963-tól a gödöllői Agrártudományi Egyetem tudományos főmunkatársa, a mezőgazdasági épületgépészet tantárgy előadója volt. Közreműködött – többek között – az Engels téri autóbuszpályaudvar, a székesfehérvári vasútállomás, az Úttörővasút tervezésében. Kutatási témái közül kiemelkedő az állattartási épületek klimatizálása, az élővizek tisztasága érdekében végzett munkája, a mezőgazdasági szennyvizek tisztítása, biológiai szennyvíztisztítás, trágyakezelési eljárások.

20-22. – Elektrotechnikai vándorgyűlés

1900-ban alakult Magyar Elektrotechnikai Egyesület (MEE) semleges platformot kínál az elektrotechnikai ipar jogi- és természetes személy továbbá hatósági szereplői részére, ahol a lényegesnek tartott villamos iparági kérdésekkel kapcsolatos információk közlése és azok egyeztetése megtörténhet. A társaság fontos

célkitűzése, hogy komplex szemlélettel motiválja a szereplőket szakmai kérdések feldolgozására, az igény szerinti konzultációkra. A MEE az „Úton a jövő megoldásai felé” mottóval szeptember 20-22. között Siófokon rendezi az immáron 69. vándorgyűlést, konferenciát és kiállítást. Bővebb infó: www.mee.hu

21-22. – Nemzeti Minőségügyi Konferencia

„Ami mindig állandó: az idő múlása és a változás” szlogennel a XXX. Nemzeti Minőségügyi Konferencia szeptember 21-22. között Balatonalmádiban kerül megrendezésre. A rendező ISO 9000 FÓRUM egyesület céljai: A tagság összefogó és megtartó erejének növelése, a kihívásokra való megoldások ismertetése; A minőségügy és a minőségügyi szakemberek jövőbeli szerepének megvitatása. A szakmai újdonságokon túl lehetőséget nyújtani a konzultációk mellett a kapcsolatépítésre is. Bővebb infó: www.isoforum.hu

21-24. – Földmérő Találkozó

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Földmérő Szakosztálya, 2023. szeptember 21-24. között Gyulafehérváron rendezi a XXIV. Földmérő Találkozót, melynek célja a tapasztalatok átadása, az ismeretterjesztés, a kapcsolatteremtés, a jelen és jövőbeli szakmai megoldásokba való gyors és hatékony bekapcsolódás, a változó szakmai követelmények nyomán követése. Bővebb infó: <https://geodezia.emt.ro>

25. – 120 éve született Vörös Imre mérnök

Győrben 1903. szeptember 25-én született Vörös Imre (1903-1984) gépészmérnök. A budapesti József Műegyetemen 1926-ban gépészmérnöki, 1936-ban a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen doktori oklevelet szerzett. 1926-1934 között a Műegyetem több tanszékén volt tanársegéd, közben 1929-30-ban 14 hónapos tanulmányutat tett Smith Jeremiás-ösztöndíjjal az Amerikai Egyesült Államokban. 1934-1939 között a MÁVAG konstruktőre. 1947-49 között az Állami Műszaki Főiskola alapító igazgatója volt. 1949-50-ben a Budapesti Műszaki Egyetem Gépész- és Vegyészmérnöki Karának dékánja, 1950-1954 között rektora volt. A harmincas években több jelentős találmánya volt. Egyetemi professzorként a gépelemek mérési laboratóriumát fejlesztette ki, és a műanyag fogaskerekek számos elméleti és gyártási problémáját oldotta meg, tankönyvsorozatot írt.

25. – 175 éve született Süss Nándor műszerkészítő

A németországi Marburgban született Süss Nándor (1848-1921) műszerkészítő, a magyar finommechanikai ipar és a hazai műszerészképzés megalapítója. 1876-ban a kolozsvári egyetem meghívására jött hazánkba az Egyetemi Mechanikusi Állomás megszervezésére és vezetésére. A műmechanikának Magyarországon való elterjesztése céljából Budapesten 1884-ben létesített Állami Mechanikai Tanműhely országos mechanikusa, vezetője volt. 1890-ben a Calderoni céggel kötött megállapodást a műhely készíttette műszerek eladására s általában az intézet kereskedelmi teendőinek ellátására. 1900-ban a tanműhely megszűnt és Süss Nándor-féle Precíziós Mechanikai Intézet elnevezéssel magánvállalattá lett, majd 1918-ban Süss Nándor igazgatása mellett részvénytársasággá alakult. Ebből fejlődött ki a Magyar Optikai Művek. Termékeny konstruktőr, nagy képzettségű műszerész és kiváló oktató volt. Intézetének hírért leginkább az Eötvös-inga alapozta meg, melyből az első példány 1890-ben készült.

26. – 150 éve született Roth Gyula mérnök

Sopronban, 1873 szeptember 26-án született Roth (Róth) Gyula (1873-1961) erdőmérnök, a soproni

Erdészeti Főiskola (*ma: Soproni Egyetem*) Kossuth-díjas egyetemi tanára. Felsőfokú tanulmányait a selmecebányai Erdészeti Akadémián végezte. A gyakornoki évei után, 1904-ben Selmecebányára került az erdészeti kísérleti állomás központjába. 1907-ben már erdőműveléstani gyakorlatokat vezetett a főiskolán, illetve az erdészeti kísérletek nevű tantárgyat oktatta. Ezt megelőzően megindította az első erdőművelési kísérleteit. Ő volt az első, aki az akkori Magyarországon felhívta a szakemberek figyelmét a szálaló erdőre, mint a tartamos erdőgazdálkodás és az „örök erdő” egyik lehetséges megvalósítási módjára. 1911-ben főerdőmérnökké és kísérletügyi adjunktussá nevezték ki, 1917-ben pedig erdőtanácsos lett. A trianoni békeszerződés után, az intézmény Selmecebányáról való költözésekor kitartóan kardoskodott a mellett, hogy a főiskola Sopronban, szülővárosában kapjon elhelyezést. A nemzetközi szaktekintély kitűnő nyelvismerettel rendelkezett, s így 1929-ben alelnöke, 1932-ben elnöke, később örökös díszelnöke volt az erdészeti kutatóintézetek nemzetközi uniójának. Sopronban Roth Gyula tanszékvezető egyetemi tanár lett, vezette az Erdőműveléstani Tanszékot, melynek gondozásában akkor a vadgazdálkodással-vadászattal kapcsolatos tárgyak oktatása is zajlott.

26. – 130 éve született Riszdorfer Ödön mérnök

Batthyánypusztán, 1893. szeptember 26-án született Riszdorfer Ödön (1893-1945) mérnök, feltaláló, akinek a fényképezéshez kötődő találmányai úttörő jelentőségűek voltak. 1931-ben jelentette be a fénymérőre vonatkozó első szabadalmát: „Berendezés fényképezőgépekhez a megvilágítás meghatározására” címmel. 1934 márciusában újabb találmányt jelentett be „Fotocellás fénymérő készülék” címen, majd részben Vajta Miklós (1911-1981) ötletei alapján jutott el a 12°-ban mérő fotocellás fénymérőig. Ezt a műszert az Eastmann Kodakkal történő üzletkötés után „Kodalux”, később „Superlux” néven Budapesten gyártotta a „Dr. Riszdorfer Ödön finommechanikai gyár”. Ezen túlmenően megállapíthatjuk, hogy a fényképezés automatizálási kérdéseit is valószínűleg a világon elsőként ő oldotta meg. Teljesen automata gépén a megvilágítási időt egy fényelemmel vezérelt berendezés közvetlenül szabályozta. Több mint száz szabadalmára számos céggel szerződött, ilyen – a Kodak mellett – az Eumig, a Bosch és a Kochmann.

27. – 250 éve készült hajózási térkép

Anton Freydhoffer, a Magyar Királyi Udvari Kamara Számvevőségének mérnöke Joseph Walcher hajózási igazgató utasítására 1773. szeptember 27-én elkészítette a Tiszának a dunai torkolat és Szeged közötti hajózási térképét, amely a maga nemében az első ilyen céllal felvett térképvázlat volt. Anton Freydhoffer a szenci Collegium Oeconomicum első kurzusának (1764-1766) hallgatója volt, hradeki vagyis liptóújvári kamarai uradalomban töltött gyakornoki idő után került a magyar kamara szolgálatába, mint irodai járulnok (1766-1767), majd számvevőségi írnok (1767-1773). Ezt követően 1773-1785 között kamarai számtisztte nevezték ki, 1786-1791 között helytartótanácsai számvevő tiszt lett, majd ismét a kamara alkalmazásába került, 1791-1796 között számvevőségi iktatóként, 1796-1801 között számvevőségi tanácsosként, majd 1801-1811 között alszámvevő-mesterként. Ezek mellett mérnöki munkákat, felméréseket, térképezéseket végzett. 1774-ben javasolta a kamarának, hogy a felméréshez szükséges eszközöket – körzőket, mérőasztalokat, másolófelszereléseket – a bécsi Voigtländer cégtől rendeljék. Néhány erdő-, határ-, vízrendezési, úrbéri térképe és helyszínrajza fennmaradt a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában.

28. – 200 éve született Schenzl Guidó geofizikus

Ausztriai Hausban, 1823. szeptember 28-án született Schenzl Guidó (1823-1890) meteorológus, fizikus, akadémikus, aki csillagászati megfigyeléseket is végzett. Mai Toldy Ferenc Gimnázium megtervezésekor meteorológiai észlelő állomást rendezett be, amelyet az MTA "Akadémiai észleldé"-nek minősített. Az önálló Meteorológiai és Földdelejjességi Magyar Királyi Központi Obszervatórium megszervezője és 1870-től 1886-ig első igazgatója volt. 1867-ben megkezdte a pontos-idő jelzést a Toldy gimnáziumban. 1864-től több országos körutazással felmérte a Magyar Királyság földmágneses adatait. Jelentős volt az 1872. évi hullócsillag zápor megfigyelése. A hazai meteor észlelő hálózat szervezésében is tevékenyen részt vett.

28-01. – **Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál**

Az immáron 28. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválra 2023. szeptember 28. és október 1. között kerül sor a Millenárison, az esemény díszvendégországa Hollandia lesz. Bővebb infó: a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése honlapján: <https://mkke.hu/>

30. – 160 éve született Hübner Jenő építész

Székesfehérváron, – egy neves építészdinasztia egyik tagja, Hübner Nándor (1833-1866) építómester fiaként – 1863. szeptember 30-án született Hübner Jenő (1863-1929) építész. Kiválóan rajzolt, kezdetben Budapesten tanult, majd a Műegyetemet Bécsben végezte Karl König és Friedrich Ohmann tanítványaként, majd 1882-1887 között ott is dolgozott. Hazatérve Alpár Ignác József (1855-1928) műépítész, egyetemi tanár építészirodájában helyezkedett el. Stílusát a historizmus jellemezte; szívesen alkalmazott francia reneszánsz elemeket. 1894-től önállóan vállalt megbízásokat. Már első önálló munkájával nagy hírnevet szerzett. A győri városházépítő bizottság által 1893-ban kiírt jelíges városháztervező pályázaton Alpár Ignác után a 2. helyezést nyerte el. Főbb művei: győri városháza, tordai kórház, székesfehérvári Árpád-fürdő, kolozsvári Marianum Leánynevelő Intézet, a budapesti Fő-utcai börtön és a győri Szentháromság kórház.

Felhasznált irodalom:

- *MMK Történelmi (Bizottság) Munkacsoport: Magyar mérnökök évfordulói 2023-ban*
Internet: mmk.hu/kamarai/historia
- *Évfordulóink a műszaki és természettudományokban*
MTESZ Tudomány- és Technikatörténelmi Bizottsága sorozatának egyes kötetei
- *História – Tudósnapár - Természettudósokhoz kapcsolódó évfordulók*
Internet: tudosnapar.kfki.hu/historia
- *Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) Informatikatörténelmi Fórum*
Internet: itf.njszt.hu
- *Dr. Hajtó Ödön: A mérnöki hivatásért*
2021. – Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara
- *Nagy Ferenc szerk.: Magyar tudóslexikon A-tól Zs-ig*
1997. – BETTER – MTESZ – OMIKK

- *Kenyeres Ágnes szerk.: Magyar Életrajzi Lexikon I-IV. 1967-1990. – Akadémiai Kiadó*
Internet: arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/
- *Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) és*
a jogelőd Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH) kiadványai
- *Mérnök Újság (MÚ) és MÚ Online História rovat (Magyar Mérnöki Kamara)*
Internet: mernokvagyok.hu és mernokvagyok.hu/blog/category/historia
- *Mérnöki évfordulók, emlénapok és programok - 2014. január 1-től havi bontásban*
Internet: mmk.hu/kamarai/historia
- *EMT Tudomány- és Technikatörténeti Konferenciák kiadványai*
(Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság) Internet: ttk.emt.ro
- *Fejér László szerk.: Vizeink Krónikája (Vízügyi múzeum 2001.)*
Internet: library.hungaricana.hu/hu/view/VizugyiKonyvek_067/?pg=0&layout=s
- *A Magyar Hidrológiai Társaság kitüntetettjei 1917-2017 között (MHT, 2019.)*
Internet: hidrologia.hu/mht/letoltes/LEXIKON_WEB.pdf
- *Kozák Péter író, szerk.: © Névpont, 2022. Nemzeti életrajzi adatbázis, virtuális sírkert*
Internet: nevpont.hu/
- *Egyéb szakmai életrajzok és műszaki források*

Készítette: Sipos László József villamosmérnök, minőségügyi szakmérnök
Magyar Mérnöki Kamara (MMK) Történeti (Bizottság) Munkacsoport tagja